

Chuyển đổi số: nhận thức và thực tiễn ở Việt Nam

Trình bày: PGS.TS. Phạm Quốc Trung
Khoa QLCN, Trường ĐHBK ĐHQG TP.HCM
pqtrung@hcmut.edu.vn

Mục lục

1. Giới thiệu chung
2. Khái niệm & mức độ trưởng thành về CDS
3. Mô tả dữ liệu & kết quả phân tích
4. Đề xuất giải pháp
5. Kết luận & Thảo luận

1. Giới thiệu chung

- ❑ Sự phát triển của CNTT-VT và tầm quan trọng của CĐS để duy trì lợi thế cạnh tranh của mọi DN, tổ chức
- ❑ Khoảng cách lớn giữa nhận thức và thực tiễn trong CĐS ở Việt Nam
- ❑ Hiệu quả thực tế của các dự án CĐS còn thấp
- ❑ Cần một bức tranh tổng thể về thực trạng CĐS

=> Tìm hiểu nhận thức và thực tiễn CĐS ở Việt Nam

=> Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả của các dự án CĐS ở Việt Nam

2. Khái niệm & trưởng thành CDS (1)

Một số khái niệm chính

- ▶ Số hóa dữ liệu (Digitization): Số hóa đề cập đến việc mã hóa những thông tin tương tự (analog information) sang thông tin số để lưu trữ và truyền tải thông tin (Verhoef và ctg., 2021).
- ▶ Số hóa quy trình (Digitalization): Số hóa quy trình nhấn mạnh vào ứng dụng những công nghệ mới vào quy trình hoạt động của tổ chức nhằm tối ưu hóa trải nghiệm người dùng, tăng hiệu quả quản lý (Pagani, 2015).
- ▶ Quản lý thay đổi (Change management): là việc triển khai các dự án xác định hướng tới một dịch chuyển mà đích đến được xác định rõ. Các dự án tin học hóa 1 hay nhiều phòng ban thuộc về phạm vi này.
- ▶ Chuyển đổi số (Digital transformation): Chuyển đổi số nhấn mạnh vào những thay đổi trong văn hóa, tổ chức, những mối quan hệ của tổ chức. CDS làm thay đổi cách thức vận hành một tổ chức, hướng đến sự thay đổi toàn diện (Verhoef và ctg., 2021).

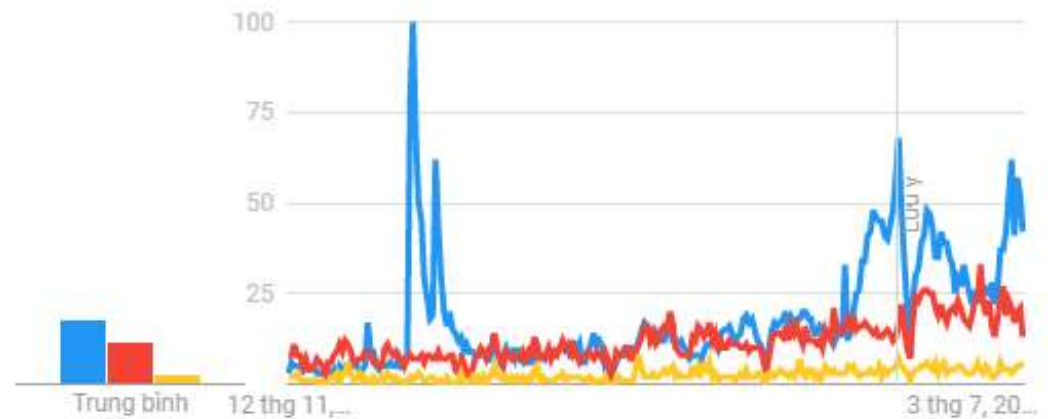
Digital Transformation

Mức độ quan tâm theo thời gian

Google Trends

● chuyển đổi số ● thương mại điện tử ● Hệ thống thông tin quản lý

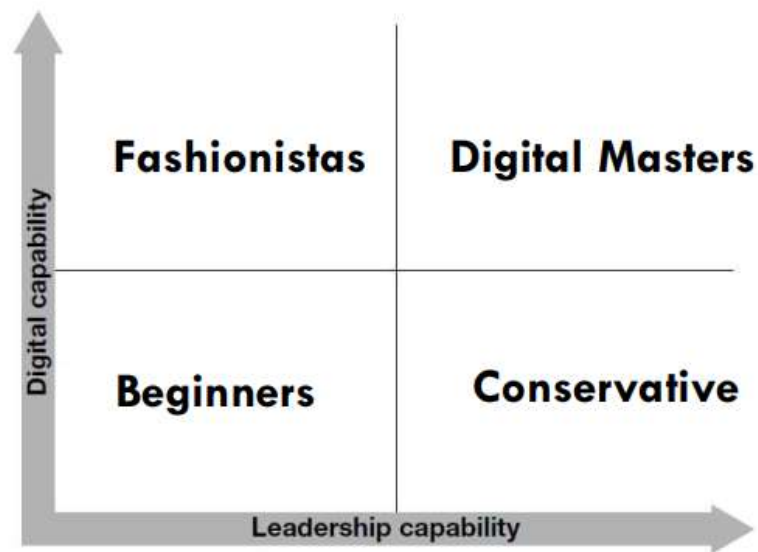

Việt Nam. 5 năm qua. Tìm kiếm trên web.

2. Khái niệm & trưởng thành CDS (2)

Mức độ trưởng thành về CDS

- ▶ Bắt đầu (Beginners)
- ▶ Thời thượng (Fashionistas)
- ▶ Bảo thủ (Conservatives)
- ▶ Bậc thầy về kỹ thuật số (Digital Masters)

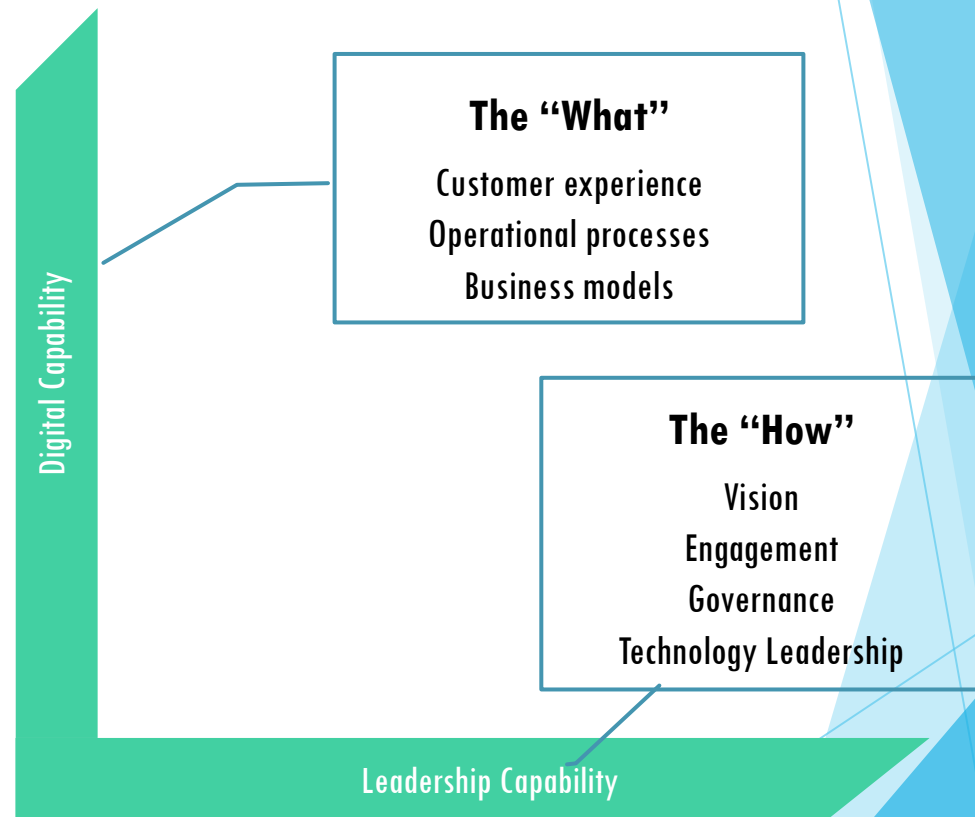
Nguồn: Westerman và ctg. (2014)

2. Khái niệm & trưởng thành CDS (3)

Mức độ trưởng thành về CDS được đánh giá dựa trên:

- Năng lực kỹ thuật số
- Năng lực lãnh đạo số

Bậc thầy về kỹ thuật số là các DN xuất sắc cả về 2 năng lực trên

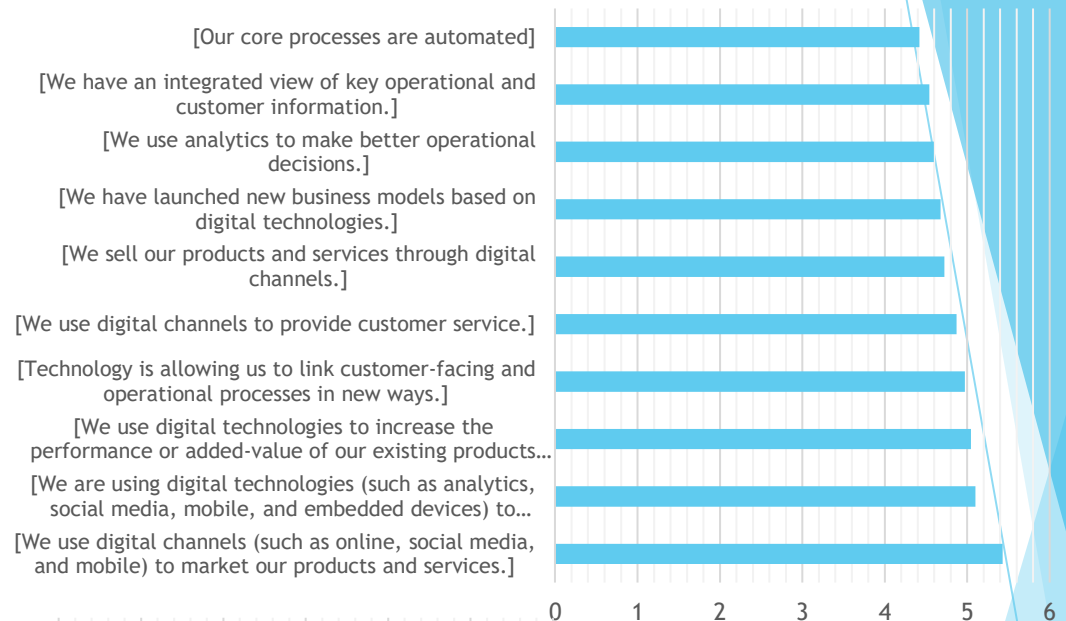

3. Dữ liệu và kết quả phân tích (1)

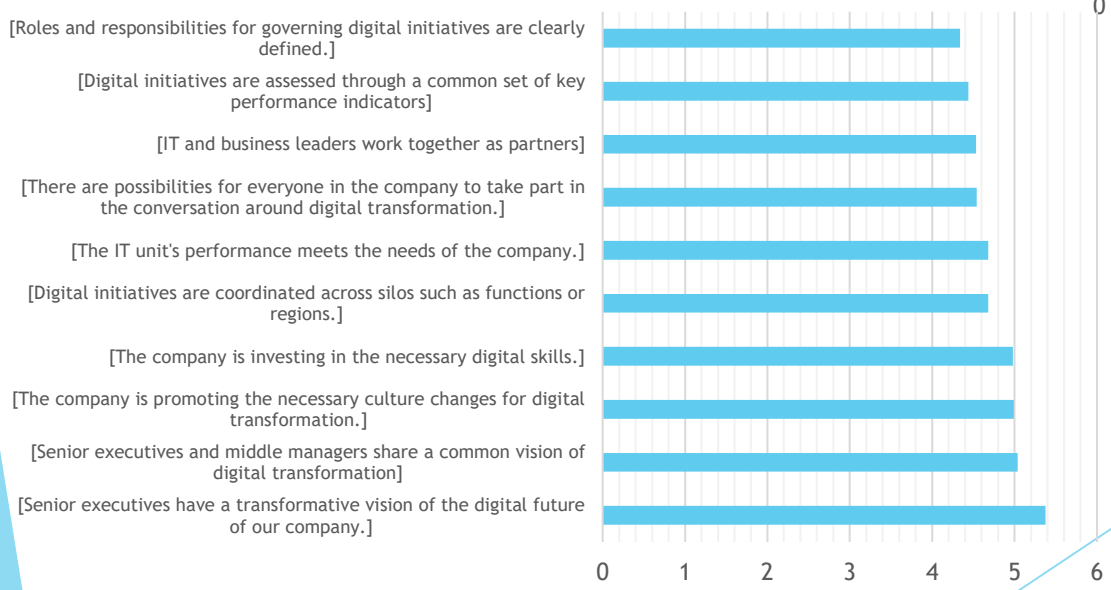
- ▶ Dựa trên bảng câu hỏi gồm 20 câu, gồm: 10 câu đo các khía cạnh về năng lực số, và 10 câu đo năng lực lãnh đạo số.
- ▶ Dữ liệu khảo sát được thực hiện từ 108 học viên cao học ngành QTKD của khoa QLCN, ĐHBK TP.HCM tham gia môn học Chuyển đổi Kinh doanh số trong 2 năm 2020, 2021.
- ▶ Một vài nhận định:
 - ▶ Đánh giá của đáp viên tương đối chủ quan và lạc quan về năng lực số và năng lực lãnh đạo số của DN mình đang làm việc (avg. score > 4.5 / 7)
 - ▶ Khá nhiều DN thuộc nhóm Digital Masters (phần lớn rơi vào các DN thuộc lĩnh vực CNTT và DN nước ngoài) - phù hợp với các NC trước
 - ▶ Ba năng lực số thấp điểm nhất: tự động hóa, tích hợp quy trình, và phân tích dữ liệu để ra quyết định.
 - ▶ Ba năng lực lãnh đạo số thấp nhất: vai trò và trách nhiệm quản trị dự án CDS, đánh giá dự án CDS bằng KPI, phối hợp giữa IT và business.

3. Dữ liệu và kết quả phân tích (2)

Digital capability

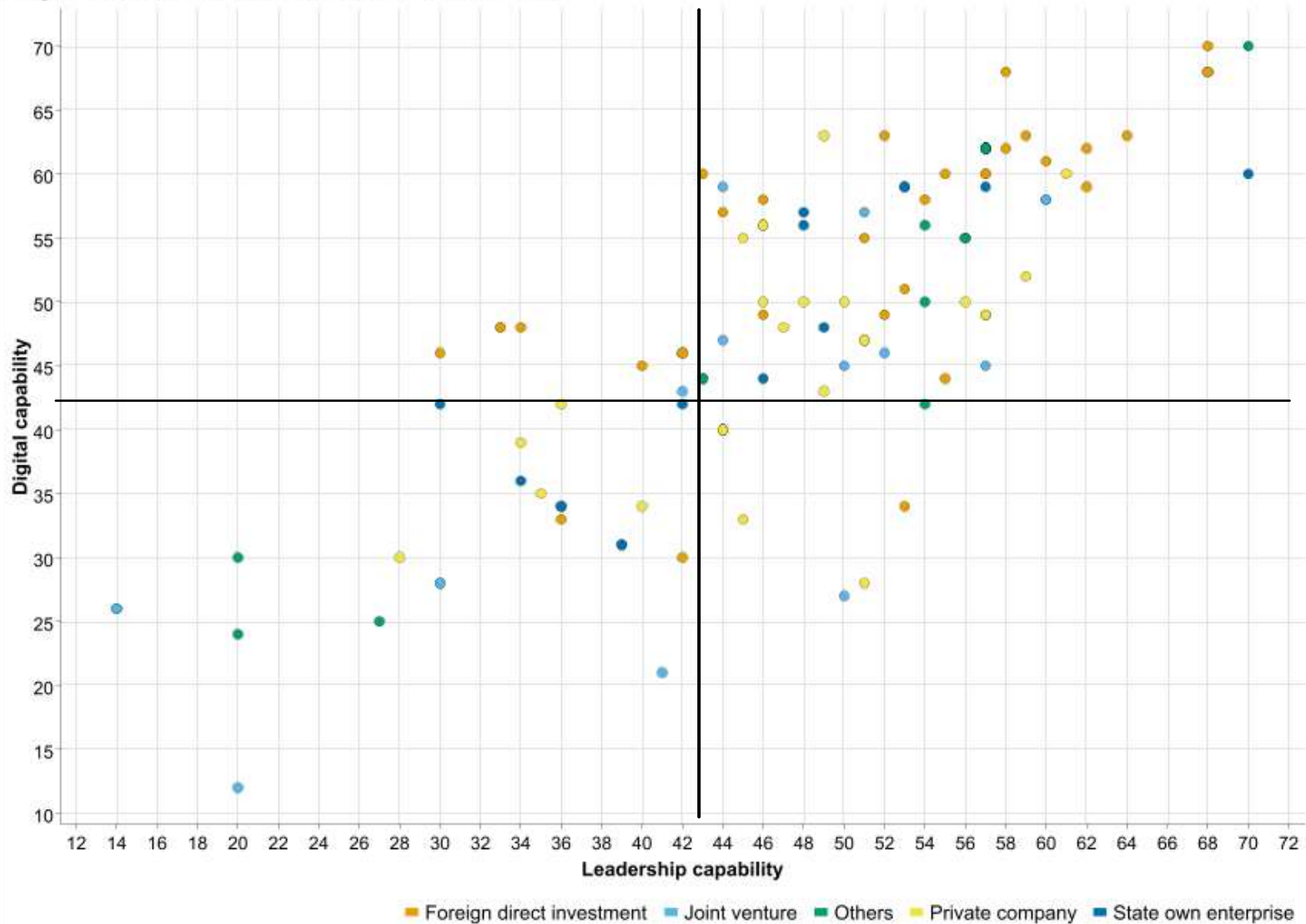

Leadership capability

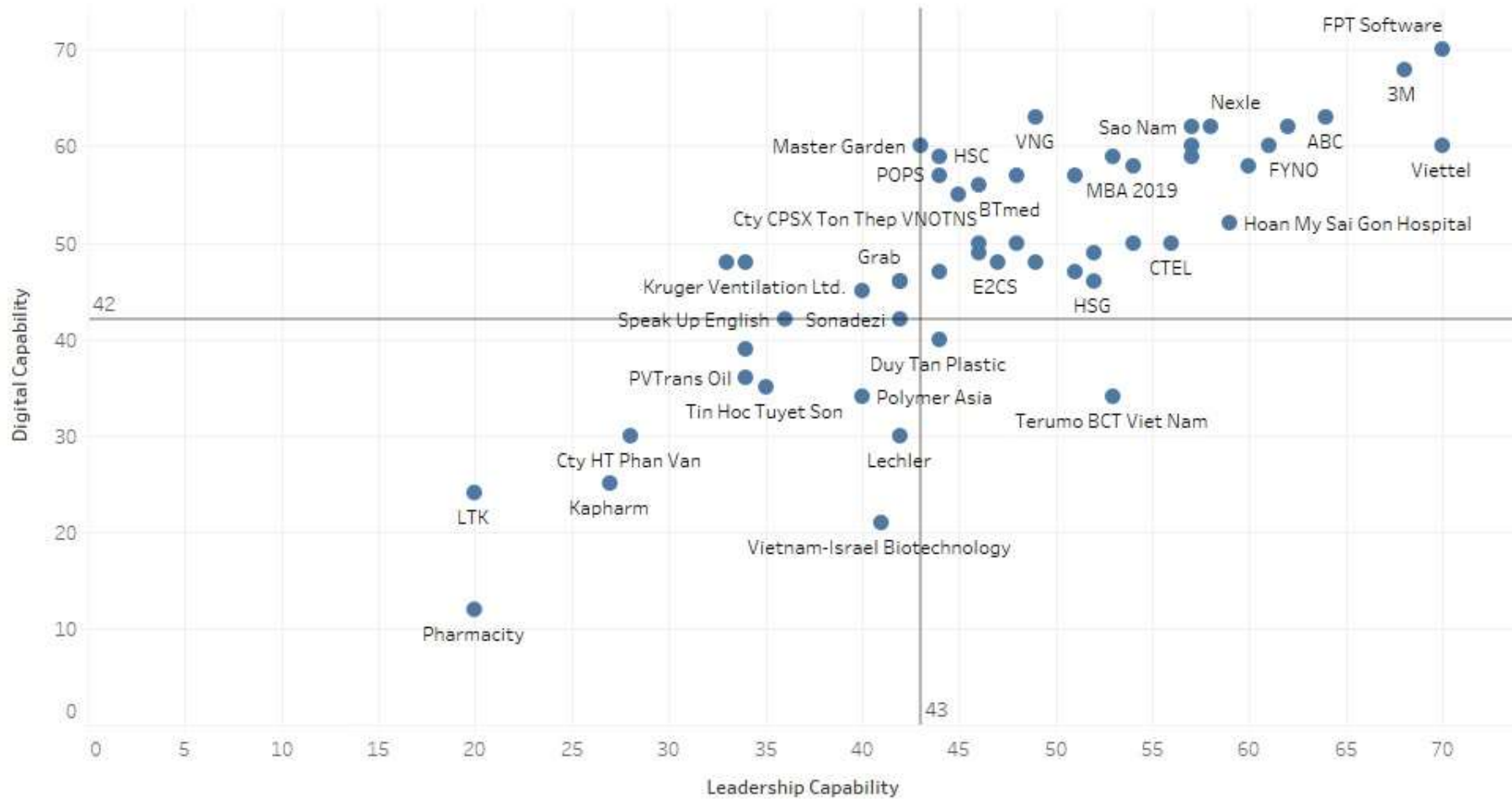
3. Dữ liệu và kết quả phân tích (3)

Digital transformation in Vietnam

3. Dữ liệu và kết quả phân tích (4)

Digital Transformation Readiness

Average of LC vs. average of DC. The marks are labeled by Organization name. Details are shown for Organization name. The data is filtered on Danh sách, which keeps 60 of 106 members. The view is filtered on Organization name, which has multiple members selected.

3. Dữ liệu và kết quả phân tích (5)

▶ Thực trạng CDS ở DN Việt Nam:

- ▶ Theo [Vinasa](#), hơn 92% DNVN đã có sự quan tâm hay đã ứng dụng CDS. Tuy nhiên, chỉ có 10% trong số họ cho rằng việc CDS đã thành công
- ▶ 92% DNVN chưa có hiểu biết về chuyển đổi số, và 72% chưa biết bắt đầu từ đâu.
- ▶ Nhiều doanh nghiệp rơi vào “bẫy CDS” khi mới áp dụng một phần công nghệ nhưng đã làm tưởng đã hoàn thành lộ trình CDS

▶ Tình hình CDS ở mức độ vĩ mô:

- ▶ TMĐT phát triển mạnh sau đại dịch Covid-19. Tuy nhiên, tỷ lệ giao dịch số của Việt Nam chỉ đạt mức 22% thua xa Thái Lan (62%), Malaysia là (76%)...
- ▶ Chính phủ điện tử được đẩy mạnh. Tuy nhiên, chất lượng dịch vụ công trực tuyến chưa cao. Tỷ lệ người dân sử dụng là 54% và hồ sơ xử lý trực tuyến khoảng 9,4%.
- ▶ Dự án tích hợp CSDL quốc gia, CSDL chuyên ngành đang triển khai. Tuy nhiên, việc triển khai chưa đáp ứng được tiến độ và thiếu kiến trúc thống nhất.
- ▶ Hoạt động đào tạo về CDS đã được quan tâm, mở rộng. Tuy nhiên, kết quả còn hạn chế, chủ yếu là tăng số lượng nhưng chưa đạt về chất lượng.

4. Đề xuất giải pháp (1)

▶ Phân tích nguyên nhân:

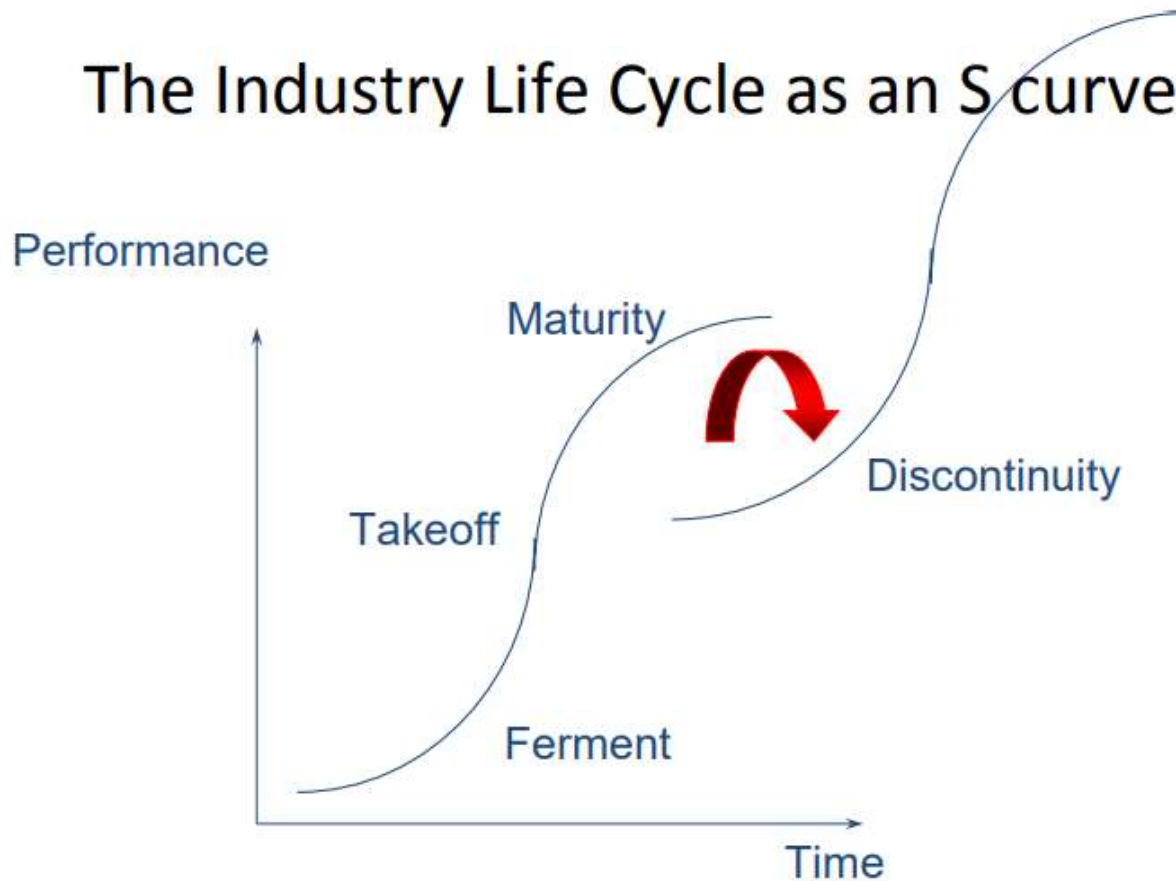
- ▶ Khác biệt trong nhận thức về CDS giữa các đối tượng khác nhau
- ▶ Có khoảng cách trong tự đánh giá về CDS và thực trạng CDS
- ▶ Chưa hiểu được vai trò của lãnh đạo số trong sự thành công của CDS
- ▶ Thiếu một chiến lược và tầm nhìn dài hạn về CDS

▶ Một số giải pháp gợi ý:

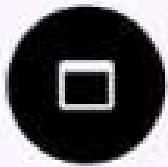
- ▶ Cần tăng cường đào tạo một cách thật chất về CDS
- ▶ Phát triển mạng lưới các nhà tư vấn về CDS kết hợp các nguồn lực từ: Trường ĐH, Viện NC, Cty CNTT, Hiệp hội ngành nghề...
- ▶ Cần phát triển kỹ năng IT-Business trong đội ngũ lãnh đạo
- ▶ Cần nhận thức được tính khẩn cấp của CDS để xây dựng tầm nhìn và chiến lược dài hạn về CDS.

4. Đề xuất giải pháp (2)

The Industry Life Cycle as an S curve

4. Đề xuất giải pháp (3)

Web 1.0

- _ Basic Web Pages
- _ Html
- _ Ecommerce
- _ Java & Javascript

1990 - 2005

Web 2.0

- _ Social Media
- _ User Generated Content
- _ Mobile Access
- _ High-quality Camera & Video
- _ Apps
- _ Corps Monetizing Your Data
- _ High-speed Communication
- _ Global Internet Access

2006 - PRESENT DAY

Web 3.0

- _ Semantic Web
- _ dApps
- _ Users Monetize Their Data
- _ NFTs
- _ VR & AR (Metaverse)
- _ Permissionless Blockchains
- _ Artificial Intelligence
- _ Interoperability

IMMINENT

5. Kết luận & Thảo luận

- ▶ Đẩy mạnh đào tạo về CDS
- ▶ Xây dựng tầm nhìn và chiến lược dài hạn về CDS
- ▶ Công thức CDS = năng lực kỹ thuật số + năng lực lãnh đạo số

DIGITAL CAPABILITY

- Transform operations, not just customer experience
- Change business models through new or integrated info
- Fixing the digital platform is essential

LEADERSHIP CAPABILITY

- Transformation must be led top-down
- Establish digital governance (leaders, rules, resources)
- This is not just an IT challenge. Must cross org boundaries.

OVERALL

- Rethink your impossibilities
- Get started now: Vision, quick wins, longer-term investments

Tài liệu tham khảo

- ❑ Abolhassan, F. (2017), The Drivers of Digital Transformation: Why There's No Way Around the Cloud, Springer.
- ❑ Daim, T.U., Faili, Z. (2019). Industry 4.0 Value Roadmap Integrating Technology and Market Dynamics for Strategy, Innovation and Operations, Springer.
- ❑ Gupta, S. (2018). Driving Digital Strategy: A guide to reimagining your business, Harvard Business Review Press.
- ❑ Perkin, N. & Abraham, P. (2017). Building the Agile Business through Digital Transformation, KoganPage.
- ❑ Rogers, D.L. (2016). The Digital Transformation Playbook: Rethink Your Business for the Digital Age, Columbia Business School Publishing.
- ❑ Verhoef, P. C., Broekhuizen, T., Bart, Y., Bhattacharya, A., Qi Dong, J., Fabian, N., & Haenlein, M. (2021). Digital transformation: A multidisciplinary reflection and research agenda. Journal of Business Research, 122, 889-901.
- ❑ Westerman, G., Bonnet, D., McAfee, A. (2014). Leading Digital: Turning Technology into Business Transformation, Harvard Business Review Press
- ❑ Wiraeus, D. & Creelman, J. (2019). Agile Strategy - Management in the Digital Age: How Dynamic Balanced Scorecards Transform Decision Making, Speed and Effectiveness, Palgrave MacMillan.
- ❑ <https://digital.fpt.com.vn/tu-van/thuc-trang-chuyen-doi-so.html>

Thank you!

Q & A